

C210 – OND21

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

7 juni 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING, WETENSCHAP EN INNOVATIE

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het Vlaams Centrum voor Onderwijsgebonden Sport	1
Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het toekennen van een GON-attest inzake autismspectrumstoornissen	2

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het Vlaams Centrum voor Onderwijsgebonden Sport

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, in november van vorig jaar gaf u tijdens de bespreking van de beleidsbrief een stand van zaken met betrekking tot het ontwerp van decreet betreffende het Vlaams Centrum voor Onderwijsgebonden Sport of VCOS. U gaf toen duidelijk aan dat op korte termijn in een oplossing werd voorzien voor een aantal moeilijkheden op het gebied van de personeelsaangelegenheden. Uit het advies dat u inwon, bleek dat het niet zo eenvoudig was om op korte termijn een oplossing te vinden en dat daarom alles voorlopig bij het oude zou blijven.

In heel wat scholen wordt nu het komende schooljaar voorbereid. Op dit moment is het voor de personeelsleden erg onduidelijk wat de toekomst van het VCOS precies zal zijn. Ze sturen me het signaal dat het belangrijk is om op een zo kort mogelijke tijd duidelijkheid te krijgen. In cao VIII staat dat ze het ambtenarenstatuut kunnen krijgen, maar dat blijkt nu een probleem te zijn. Het personeel vraagt zich natuurlijk af hoe de kwestie wel kan worden opgelost.

Mijnheer de minister, kunt u vandaag al meedelen welke maatregelen binnen welke termijn kunnen worden voorgesteld om het VCOS alsnog te realiseren en om het personeel een statuut aan te reiken dat rekening houdt met de bepalingen van cao VIII? Hebt u in het licht van de voorbereiding van de begroting 2008 reeds de nodige maatregelen genomen om in de middelen te voorzien die noodzakelijk zijn voor het VCOS, om zowel voor het hoger onderwijs als voor het leerplichtonderwijs de doelstellingen te kunnen realiseren?

De voorzitter: Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Mevrouw de voorzitter, u zult zich herinneren dat ik bij de bespreking van de begrotingswijziging een gelijkaardige vraag heb gesteld over de stand van zaken bij het VCOS. Het verbaasde me een beetje dat de kwestie opnieuw op de agenda werd geplaatst. De ervaring leert dat vaak vragen om uitleg en interpellaties worden afgewezen omdat ze al eerder aan bod kwamen of nog aan bod zullen komen bij de bespreking van de begroting. Het verbaasde me, maar toch ben

ik blij dat de kwestie nog een keer ter sprake wordt gebracht. Ik hoop dat we deze keer een duidelijker antwoord zullen krijgen van de minister dan het nogal cryptische: "Iedereen weet wel wat de problemen zijn."

Mijnheer de minister, ik herhaal dus mijn vraag, die trouwens heel goed aansluit bij die van mevrouw Helsen. Wat is de stand van zaken voor wat het VCOS betreft? En wat is bij uitbreiding de stand van zaken voor wat het hele decreet betreft?

De voorzitter: Mevrouw Michiels, ik kan u vertellen dat de vraag van mevrouw Helsen iets verder ging en daarom werd toegestaan.

Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, om te beginnen zal ik een open deur intrappen. De Stichting Vlaamse Schoolsport heeft veel personeelsleden die in het statuut van geco werken. Omdat het merendeel van deze personeelsleden al jaren werkzaam is in deze organisatie, wordt ervoor geopteerd om ze in statutair verband te brengen en rechtszekerheid mee te geven. In het kader van cao VIII werd hiervoor in de noodzakelijk middelen voorzien. Het ontwerp van decreet betreffende de onderwijsgebonden sport dat aan deze regularisatie uitvoering zou geven, kreeg een negatief advies van de Raad van State wegens de verregaande decretale bepalingen inzake rechtspersoon, structuur en werking van de stichting Vlaams Centrum voor Onderwijsgebonden Sport.

Vooraleer verder werd gegaan met dit ontwerp, aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State, was het noodzakelijk om bijkomend advies in te winnen bij een gespecialiseerde instantie over het voorstel om de personeelsleden onder te brengen in een onderwijsrechtsstatuut. Aan de studiedienst van de Pensioendienst voor de Overheid werd gevraagd of deze groep van personeelsleden in aanmerking kan komen voor een overheidspensioen, indien zij worden ondergebracht in het decreet Rechtspositie van het gesubsidieerd onderwijs en daarbinnen vastbenoemd zouden worden. De pensioendienst stelt vast dat dit geen optie is. Een oplossing op korte termijn, waarbij een vaste benoeming én pensioenrechten voor de personeelsleden van de Stichting Vlaamse Schoolsport en Vlaamse Studentenfederatie gegarandeerd kan worden, is niet haalbaar. Om het personeel een statuut aan te reiken, rekening houdend met de in cao VIII opgenomen toezeggingen, worden nu eveneens alternatieven onderzocht binnen een privaat statuut.

Voorlopig zal alles bij het oude moeten blijven. De Stichting Vlaamse Schoolsport blijft in de huidige

vorm en onder hetzelfde regime bestaan zoals dat nu het geval is. De huidige stand van zaken laat niet toe om een duidelijke timing voorop te stellen voor de nog steeds voorziene oprichting van het Vlaams Centrum voor Onderwijsgebonden Sport. Ik zou op basis van een heel voorzichtige schatting 1 september 2008 als nieuwe startdatum kunnen voorstellen, maar ik onderstreep dat u me daar niet op mag vastpinnen, want ik kan dit niet met zekerheid zeggen.

De Stichting Vlaamse Schoolsport blijft voorlopig ongewijzigd bestaan. In de begroting 2008 zal hiervoor in de nodige middelen worden voorzien. SVS zal zich conform het huidige decreet enkel richten op het leerplichtonderwijs. De Vlaamse Studentensportfederatie zal eveneens doorgaan met haar opdracht die gericht is op het hoger onderwijs. VSSF wordt gesubsidieerd door de minister van Sport.

Wanneer het Vlaamse Centrum voor Onderwijsgebonden Sport van start gaat, zullen in overeenstemming met de opdrachten van het centrum de nodige middelen worden gebundeld en desnoods aangevuld. In cao VIII werd hiervoor voor wat betreft de regularisatie van de personeelsleden in bijkomende middelen voorzien, maar in de huidige context zullen ze niet volstaan.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is duidelijk dat het onmogelijk is om wat binnen cao VIII is afgesproken, te realiseren. Als ik het goed heb begrepen, zoekt u naar een privaatrechtelijke oplossing. Wordt dan ook nagegaan of de personeelsleden bijkomend pensioenrechten kunnen opbouwen? Dat is voor hen belangrijk. Wordt dat meegenomen in de besprekingen of zijn de besprekingen daarover nog niet opgestart?

Het personeel is op dit moment niet op de hoogte van de denkkaders die worden uitgewerkt. Wanneer worden ze daarover geïnformeerd? Het is immers belangrijk dat ze weten waar ze aan toe zijn en wat ze al dan niet kunnen verwachten.

Minister Frank Vandenbroucke: Het antwoord op die vraag is natuurlijk gebonden aan het vorige: we kunnen de mensen pas informeren over denkkaders als die duidelijk zijn uitgetekend.

U vraagt of we alternatieve oplossingen kunnen onderzoeken. We denken na over alternatieve oplossingen om én pensioenrechten én rechtspositie te garanderen in de vorm van een statuut. Die oplossingen moeten er wel eerst zijn. Ik kan niet zeggen wanneer we ze zullen meedelen, aangezien ik nog niet weet wanneer we ze zullen hebben.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het toekennen van een GON-attest inzake autismespectrumstoornissen

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, er wordt me gesignaleerd dat zich problemen voordoen met het uitreiken van GON-attesten. Vanaf september volgend schooljaar kan het GON-attest enkel worden uitgereikt als er ook een kinderpsychiater betrokken is geweest in het dossier. Daartoe zijn de erkende centra voor ontwikkelingsstoornissen en universitaire centra aangeduid die een kinderpsychiater kunnen raadplegen om het dossier te bekijken om daarna een GON-attest klaar te maken.

Het werkveld stelt dat de erkende centra voor ontwikkelingsstoornissen en universitaire centra op dit ogenblik overvraagd zijn. Er zijn ellenlange wachtlijsten. Uiteraard verschilt dit van regio tot regio, maar in verschillende regio's doen zich problemen voor. Daardoor wijken ouders met een kind dat stoornissen vertoont naar privé-instellingen uit. Deze privé-instellingen stellen een diagnose waar mensen vaak serieuze bedragen voor moeten betalen. Ze kloppen dan met die diagnose bij een CLB aan, waar wordt vastgesteld dat er geen kinderpsychiater is betrokken. Die ouders hebben dan misschien wel veel betaald voor de diagnose, maar het dossier is onvolledig en ze worden opnieuw verwezen naar een kinderpsychiater om het GON-attest alsnog te kunnen afleveren. Dat is een pijnlijke zaak omdat die mensen opnieuw een aanzienlijk bedrag moeten betalen om het dossier in orde te krijgen.

Binnen de CLB-sector is dat een zeer onaangename ervaring. De CLB's stoten regelmatig op weerstand van ouders die dit niet begrijpen. Daarenboven merken de CLB's dat privé-organisaties vaak een andere diagnose stellen dan zichzelf op basis van de gegevens zouden stellen. Die centra gaan vaak erg ver op weg met ouders en doen een bespreking in het kader van een GON-begeleiding, louter op grond van kindkenmerken zonder rekening te houden met onderwijscontextuele elementen. Het CLB is dus niet altijd gelukkig met de manier waarop er wordt gewerkt. De CLB's komen steeds meer in situaties terecht waarbij ze niet akkoord kunnen gaan met de diagnose van die privé-instellingen en ze niet bereid zijn om een attest af te leveren. Dat brengt extra problemen mee.

De CLB's vragen zich af hoe ze in de toekomst kunnen voorkomen dat ouders en leerlingen te lang moeten wachten vooraleer een begeleiding kan worden gestart. Die begeleiding is echt nodig en zeker voor jonge kin-

deren is het belangrijk om zo vroeg mogelijk te starten. Een half jaar wachten is voor een kleuter te lang omdat de ontwikkeling op die leeftijd heel snel gaat. De CLB's willen dat voorkomen. Ze willen ook vermijden dat ouders heel wat financiële middelen moeten vrijhouden om een diagnose te laten stellen, om dan tot de vaststelling te komen dat die niet volledig is en dat er opnieuw stappen moeten worden gezet.

Hoe moeten de CLB's hierop reageren? Welke maatregelen kunnen er worden genomen om die toestanden te vermijden? Hoe kunnen we voorkomen dat de CLB's in deze vervelende situatie terechtkomen?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, voor alle duidelijkheid: het GON-attest waarnaar mevrouw Helsen in de schriftelijke voorbereiding verwijst, bestaat niet meer, hoewel nog zeer veel mensen deze term hanteren. Voor een GON-leerling zijn er nog twee documenten nodig: een inschrijvingsverslag Buitengewoon Onderwijs – een attest en een protocol ter verantwoording –, en een integratieplan.

Mijn administratie heeft in het verleden een enkele keer signalen gekregen over deze problematiek, maar we hebben eigenlijk geen zicht op de precieze omvang ervan. Gaat het om geïsoleerde situaties, of kunnen we spreken van een georganiseerde, systematische praktijk? Tot hiertoe zijn we er steeds van uitgegaan dat dit een veeleer marginaal fenomeen is.

Ik vind het ook moeilijk om op dit moment iets te zeggen over de precieze draagwijdte van die GON-adviezen die door die externen worden gegeven. Gaat het om het 'aanraden' van mensen om GON te overwegen? Gaat het over het 'wijzen op de mogelijkheden' van GON? Of wordt hen verteld dat er zeker GON zal zijn en dat de betrokkenheid van het CLB verder een loutere formaliteit is?

Voor het geven van GON-adviezen aan ouders werden in het verleden afspraken gemaakt tussen de CLB-sector en de gemachtigde instanties. Enkel de CLB's zouden deze adviezen aan de ouders geven. Deze afspraken zijn schriftelijk weergegeven. Bij de oproep in het Belgisch Staatsblad aan de instanties die, naast de CLB-sector, in aanmerking willen komen om attesten Buitengewoon Onderwijs uit te schrijven, staat uitdrukkelijk vermeld dat het organisme zich ertoe verbindt zich te onthouden van GON-adviezen, tenzij na overleg met het begeleidende CLB.

Ik wil de CLB's vragen om een concreet overzicht te geven op de vraag over wie en over welke organisaties het precies gaat. Als we een overzicht hebben, kunnen we als onderwijsoverheid handelen. Als bijvoorbeeld de CLB-sector mij een beter zicht kan geven op de situatie

en het blijkt om een veel voorkomende praktijk te gaan binnen een gesubsidieerde sector, dan kan ik dat bij mijn subsidiërende collega aanklaarten en hem of haar vragen maatregelen te treffen. Daarnaast kan ik mijn administratie vragen om deze mensen en diensten en/of hun koepelorganisaties – als die er zijn –, op de hoogte te brengen van de bestaande regelgeving.

Ik wil nog een algemene beschouwing geven. De CLB's hebben alleszins zelf ook een belangrijke taak op het werkveld ten aanzien van deze problematiek. Ik zie dat op drie niveaus. Ten eerste: veel leed zal vermoedelijk worden voorkomen als scholen en CLB's de ouders voldoende proactief inlichten en de juiste en correcte informatie geven. Hetzelfde geldt voor mogelijke actoren binnen hun regio.

Ten tweede: CLB-medewerkers moeten altijd een assertieve professionele houding aannemen. Als ouders onterechte, onrealistische of ongefundeerde vragen stellen, moeten zij die ouders daarop wijzen en zich niet onder druk laten zetten, hoe groot die druk soms ook kan zijn. De medewerkers moeten immers de regelgeving respecteren.

Ten derde: als het CLB vaststelt dat mensen of organisaties handelingen stellen die ze niet mogen stellen, zoals geneeskundige handelingen zonder medische scholing, of dat mensen of organisaties die op zich wel gemachtigd zijn om diagnoses te stellen 'bediscussieerbaar' diagnosticeren en/of in onaanvaardbare mate bijkomende GON-adviezen geven, dan kan het CLB – en vermoedelijk zal dat dan bij monde van de CLB-arts gebeuren – die mensen of organisaties daar ook zelf op aanspreken.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. U zegt dat het moeilijk in te schatten is hoe groot het probleem is. Ik kan me ook enkel en alleen maar baseren op een bepaalde regio waar het probleem zich meer voordoet en waar lange wachtlijsten zijn, namelijk Turnhout-Mechelen. Ik kan geen uitspraken doen over heel Vlaanderen.

U zegt dat het belangrijk is dat de CLB's de ouders informeren. Dat gebeurt en ze geven zelf aan dat ze dat doen. Ouders willen natuurlijk dat hun kind zo vlug mogelijk wordt geholpen. Het probleem van de wachtlijsten zet ouders ertoe aan om naar privé-instellingen te stappen. De CLB's stellen steeds meer vast dat er buiten de erkende centra weinig centra zijn die goede diagnoses stellen en het CLB respecteren om in overleg met hen te gaan. Ze hebben contacten gelegd met de centra waar ze tot nu toe negatieve ervaringen mee hebben, ze proberen daarmee in overleg te gaan maar botsen er op een muur. Daarom willen ze het probleem duidelijker stellen.

Het is belangrijk dat wordt bekeken hoe groot het probleem is, en of het zich voordoet in een bepaalde regio of overal in Vlaanderen. Naast de CLB's die ze zo goed mogelijk proberen op te nemen, is het belangrijk om de andere instellingen die diagnoses stellen, goed te informeren over wat van hen wordt verwacht in het kader van de GON-begeleiding. Ik stel immers vast dat ze inderdaad een aantal stappen zetten met ouders zonder in overleg te gaan met de CLB's, terwijl het aangewezen is om dat in eerste instantie te doen. Het is belangrijk om dat goed op te volgen.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Die problemen stellen zich bijvoorbeeld ook in de Gentse regio. Misschien is het ook het geval op andere plaatsen, maar dat zal door de bevoegde diensten moeten worden onderzocht.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
